

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 2P/65/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3621201647
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Vigaš
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2022:3621201647.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske, v konaní pred sudcom Mgr. Michalom Vigašom, vo veci starostlivosti o maloletú B. A., N.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom, dieťa rodičov: matky P. F., N.. XX.X.XXXX, A. M. L., Č. XXX, právne zastúpenej JUDr. Ivanou Magdolenovou Joríkovou, advokátkou so sídlom Partizánske, Hrnčírikova 1/B a otca T. A., N.. XX.X.XXXX, A. B. Č.. XXX, právne zastúpeného JUDr. Zuzanovu Herichovou, advokátkou so sídlom Partizánske, R. Jašíka 158/8, o zmene výchovného prostredia detí na návrh otca maloletej a výchovnom opatrení, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca na zmenu výchovného prostredia mal. B. A., N.. XX.XX.XXXX zamietá.

II. Súd mení rozsudok Okresného súdu Partizánske č. k. 1P/103/2018-260 zo dňa 26.10.2020 v časti úpravy osobného styku otca s maloletou B. A., N.. XX.XX.XXXX tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou B. každý páry týždeň v roku v čase od piatku od 15:00 hod. do nedele do 17:00 hod.

Počas nasledovnej osobitnej úpravy sa nevykonáva styk otca s dieťaťom upravený vyššie. Osobitne sa upravuje styk otca s dieťaťom tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou B. A., N.. XX.XX.XXXX každý nepárny rok počas vianočných sviatkov v čase od 23.12. od 13:00 hod. do 27.12. do 17:00 hod., každý páry rok v čase od 30.12. od 13:00 hod. do 01.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 17:00 hod., každý páry rok počas veľkonočných sviatkov v čase od Veľkonočného piatka od 13:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 17:00 hod., v čase letných prázdnin každý rok v čase od 01.07. od 10:00 hod. do 15.07. do 18:00 hod. a v čase od 01.08. od 10:00 hod. do 15.08. do 18:00 hod.

V období počas vianočných sviatkov každý páry rok od 23.12. od 13:00 hod. do 27.12. do 17:00 hod. a každý nepárny rok od 30.12. od 13:00 hod. do 01.01. do 17:00 hod. nasledujúceho kalendárneho roka, tiež každý nepárny rok od Veľkonočného piatka od 13:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 17:00 hod., tiež v čase letných prázdnin každý rok v čase od 15.07. od 18:00 hod. do 01.08. do 10:00 hod. a v čase od 15.08. od 18:00 hod. do 31.08. do 18:00 hod. bude dieťa u matky.

II. Otec je oprávnený v uvedenom čase maloletú prevziať a odovzdať pred bydliskom matky a matka je povinná maloletú v uvedenom čase otcovi odovzdať a na stretnutie s otcom ju riadne pripraviť.

III. V ostatných častiach zostáva rozsudok Okresného súdu Partizánske č. k. 1P/103/2018-260 zo dňa 26.10.2020 a Okresného súdu Partizánske č. k. 4P/51/2014-79 zo dňa 03.03.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 19CoP/44/2015-180 zo dňa 17.09.2015 nezmenený.

IV. Súd nariaďuje výchovné opatrenie - dohľad nad výchovou maloletej B. A., N.. XX.XX.XXXX.

V. Súd nepriznáva matke maloletej nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ, otec maloletej B., sa návrhom doručeným súdu dňa 14.12.2021 domáha zmeny výchovného prostredia dieťaťa rozhodnutím súdu, ktorým by bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti otca od právoplatnosti rozsudku, určenia vyživovacej povinnosti matky k dieťaťu vo výške 150,-€ mesačne a úpravy styku matky s dieťaťom tak, že je oprávnená sa s maloletou stretávať v každom párnom kalendárnom týždni v čase od piatka od 16:00 hod. do nedele do 16:00 hod., odovzdanie a preberanie dieťaťa má byť pred miestom bydliska otca dieťaťa.

2. Návrh odôvodnil tak, posledná úprava rodičovských práva bola vo veci Okresného súdu Partizánske sp. zn. 1P/103/2018, ktorý sa týkal úpravy styku, pričom v konaní vedenom na Okresnom súde Partizánske sp. zn. 4P/51/2019 bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky. Vo vzťahu k výkonu rozhodnutia bolo vedené konanie na Okresnom súde Partizánske pod sp. zn. 4Em/1/2019. Už v závere konania vo veci sp. zn. 1P/103/2018 došlo k pozitívnej zmene a posunu, pretože styk s otcom spočiatku prebiehal problematcky, no ich vzťah sa časom upevňoval. Maloletá nemá s otcom problém, komunikujú stretávajú sa na otca sa teší. Už v skoršom konaní bola vo veci ustanovená znalkyňa PhDr. Halašová, podľa ktorého je kontakt matky s realitou narušený, má svojské posudzovanie životných situácií, čo má mať vzťah ku konaniu jej manžela. Matka otca dieťaťa neinformuje o skutočnostiach týkajúcich sa maloletej napriek povinnosti danej súdnym rozhodnutím. Otec má za to, že došlo k zmene pomerov odôvodňujúcich zmenu výchovného prostredia dieťaťa z dôvodu vážneho ohrozenia a narušenia výchovy a psychosociálneho vývinu maloletej zo strany manžela matky. Dňa 27.11.2021 telefonicky otca informovala partnerka brata matky p. V. o neznesiteľných podmienkach v domácnosti matky a o psychickom trýznení maloletej ako aj samotnej matky manželom matky J. F.. Matka dočasne opustila spoločnú domácnosť a odsťahovala sa s maloletou a aj spoločnou dcérou z jej manželstva do obce Žabokreky nad Nitrou, no aj sa vzápätí vrátila. Manžel matky sa k mal. B. nespráva pozitívne, pravdepodobne ju bije, matka jej musí potajomky dávať jesť, manžel matky maloletej bráni vychádzať z izby, nemôže ísť podľa potreby na toaletu a pod. Matka dieťaťa toto správanie manžela bráni, ospravedlňuje či si ho neprípúšťa. V domácnosti matky sú nevhodné bytové podmienky, plesne. Otec v poslednom čase na dieťaťi zbadal úbytok na váhe, matka s ňou nebola dlhodobo na lekárskej prehliadke. Pani V. kontaktovala aj ÚPSVaR o situácii v rodine a brat matky podal trestné oznámenie na manžela matky. Otec dieťaťa chce maloletú vychovávať, má vytvorené na to podmienky v súčasnosti plní vyživovaciu povinnosť aj nad rámec. Otec pracuje v zahraničí pre zahraničnú obchodnú spoločnosť ako elektrikár s miestom výkonu práce v Rakúsku. Aktívne si hľadá nové zamestnanie na Slovensku. Je úverovo zaťažný. Obýva rodinný dom s partnerkou V. J., s maloletou má partnerka vybudovaný pozitívny vzťah. V prípade zverenia dieťaťa otcovi by maloletá navštevovala ZŠ v Skačanoch.

3. Matka dieťaťa sa vyjadrila aj písomne dňa 28.01.2022, pričom uviedla, že návrh považuje za nedôvodný. Riadne zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletú, pripravuje ju na styk s otcom, s ktorým o podstatných veciach komunikuje. Otec má prístup na stránku Edupage a je informovaný o prospechu dieťaťa. Napriek tomu otec matku obviňuje z nedostatočnej starostlivosti o dieťa a neinformovania. Tvrdené skutočnosti otcom sa nezakladajú na pravde, čo potvrdzuje aj správa zo školy. Uviedla, že dôvodom odsťahovania matky bolo, že im zatiekla stena a mali v dome vlhko, čo partnerka jej brata zveličovala a hrozila jej, že prídu o deti. Po odstránení závady sa vrátila domov. Matka s maloletou navštívila aj lekára dňa 08.12.2021, ktorý potvrdil, že dieťa nemá známky týrania. Maloletá je v domácnosti matky spokojná a malo by sa prihliadať aj na názor dieťaťa.

4. Rodičia zotrvali po vykonanom dokazovaní na svojich návrhoch a prednesoch pričom otec vo svojom písomnom vyjadrení z 05.04.2022 navrhol alternatívne, pre prípad, že súd návrhu nevyhoví, rozšírenie styku otca s dieťaťom okrem doterajšej úpravy tak, že otec sa bude s maloletou stretávať aj každý nepárny týždeň v roku od piatku od 14:00 hod. do soboty do 19:00 hod. a počas letných prázdnin každý párný rok v čase od 01.07. od 10:00 hod. do 15.07. do 18:00 hod. a v čase od 01.08. od 10:00 hod. do 15.08. do 18:00 hod. v nepárnom roku vo zvyšné dni letných prázdnin.

5. Súd vykonal pojednávanie za prítomnosti rodičov detí a kolízneho opatrovníka, vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, výsluchom svedkov V. V., V. J., V. X., J. F. a oboznámením listín a pripojených spisov pričom ďalej súd uvádza len tie vykonané dôkazy, ktoré mali vplyv na rozhodnutie vo veci.

6. Rozsudkom Okresného súdu Partizánske č. k. 4P/51/2014-79 zo dňa 03.03.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 19CoP/44/2015-180 zo dňa 17.09.2015, bolo manželstvo rodičov maloletej rozvedené, maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky, bolo určené výživné otca k maloletej vo výške 150,-€ mesačne od rozvodu manželstva povinnosť osobne alebo telefonicky informovať otca maloletej o dôležitých veciach týkajúcich sa zdravotného stavu dieťaťa, bol upravený styk otca s maloletou, s tým že bežná choroba nie je dôvodom neuskutočnenia styku otca s dieťaťom. Už v tom čase otec dieťaťa pracoval na turnusy v Rakúsku.

7. Rozsudkom Okresného súdu Partizánske č. k. 1P/103/2018-260 zo dňa 26.10.2020, právoplatným dňa 29.10.2020 bol upravený styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou B. každý páry týždeň v roku v čase od piatku od 15:00 hod. do nedele do 17:00 hod., každý nepáry rok počas vianočných sviatkov v čase od 23.12. od 13:00 hod. do 27.12. do 17:00 hod., každý páry rok v čase od 30.12. od 13:00 hod. do 01.01. nasledujúceho kalendárneho roku do 17:00 hod., každý páry rok počas veľkonočných sviatkov v čase od Veľkonočného piatku od 13:00 hod. do Veľkonočného pondelku do 17:00 hod. Otec je oprávnený v uvedenom čase maloletú B. prevziať a odovzdať pred bydliskom matky a matka je povinná maloletú v uvedenom čase otcovi odovzdať a na stretnutie s otcom ju riadne pripraviť. Matka je povinná najmenej 5 dní vopred písomne informovať otca o každom vycestovaní do zahraničia s maloletou B. na akúkoľvek dobu. Matka je povinná písomne informovať otca o každej podstatnej veci týkajúcej sa maloletej B., a to najmä, nie však úplne, zdravia a zdravotnej starostlivosti, vzdelávania a pobytu.

8. Vo veci Okresného súdu Partizánske sp. zn. 1P/103/2018 bolo vykonané aj znalecké dokazovanie PhDr. Martou Halašovou, PhD., znalkyňou z odboru psychológia, odvetvia klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých, poradenská psychológia. Tá v záveroch znaleckého posudku č. 38/2020 uviedla, že v štruktúre osobnostných vlastností matky možno konštatovať emočnú nezrelosť, extroverziu a dominantnosť, silnejšie pudové založenie, tendenciu javiť sa v lepšom svetle, perzekučné myšlienky, strachy a generalizovaná úzkosť, skôr maskulínne vlastnosti, je komunikatívna, prítomný náznak adaptačných vlastností. V záťažových situáciách sa môžu aktivovať zistené náznaky histriónskej poruchy osobnosti (nadmerné sebezprezentovanie, teatralita). Osobnostná štruktúra otca je bez patologických fenoménov v zmysle porúch osobnosti. Prítomné známky emočnej nezrelosti nerozhodnosti, neistoty, narušeného kontaktu a komunikácie, silnejšia pudová zložka osobnosti, perzekučné myšlienky. Na verbálnej úrovni prezentuje vyššie sebahodnotenie. Chcel by zmeniť svoju nerozhodnosť, už nikdy nechce klamať. Obaja rodičia majú porovnateľné osobnostné a výchovné predpoklady pre starostlivosť o maloletú. Téma otca je pravdepodobne v rodine matky tabuizovaná, oživovaný negatívny zážitok. Možno sa domnievať, že maloletá je priamo alebo nepriamo odkláňaná od vzťahu s biologickým otcom.

9. Uznesením ORPZ, OKP, Oddelenie vyšetrovania Partizánske ČVS:ORP-282/VYS-PE-2021 z 24.02.2022 bolo rozhodnuté podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. o zastavení trestného stíhania vo veci zločinu týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. zák., lebo skutok - datovaný od presne nezistenej doby roku 2020 doposiaľ nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Podozrivým vo veci bol J. F. a poškodenými matka maloletej a maloletá B.. Z predmetného uznesenia vyplýva, že vyšetrovatelka vychádzala okrem iného aj z výpovede svedkyne V. E., kamarátky matky maloletej, ktorá sa s matkou maloletej stretávali a majú obe malé deti. Táto nepostrehla ani na dieťati ani matke maloletej nič, čo by nasvedčovalo čomusi vážnemu nasvedčujúcemu trestnej činnosti, pre ktorú sa trestné stíhanie viedlo, len občas sa na manžela matka dieťaťa pošťožovala. Sama svedkyňa uviedla, že pred materskou dovolenkou pracovala na ÚPSVaR a určite by riešila, keby sa niečo v rodine dialo.

10. Vo veci ORPZ, OKP, Oddelenie vyšetrovania Partizánske ČVS:ORP-282/VYS-PE-2021 bol vypracovaný znalecký posudok znalca z odboru psychológia PhDr. Andreja Benkoviča č. 20/2022 z 14.02.2022, kde vykonal znalecké psychologické vyšetrenie aj matky (poškodená) aj maloletej B. (mal. poškodená). Z neho vyplýva, že osobnosť matky dieťaťa je akcentovaná v afektemotivite, neuroticky štruktúrovaná, s miernym zvýraznením v smere extroverzie, emocionálne nestála, labilná, impulzívna. Správa sa aj v podobných podmienkach vysoko premenlivo a nepredvídateľným spôsobom. Vplyvom konania podozrivého nedošlo k zmenám v osobnosti poškodenej. Pokiaľ ide o dieťa to ešte vzhľadom k veku a vývinu neprihliada na rôzne typy situácií, nevie ich hlbšie morálne zhodnotiť. Vplyvom konania

podozrivého nedošlo k zmenám osobnosti maloletej. Ani u matky ani u maloletého dieťaťa vplyvom konania podozrivého nedošlo k zmenám v emocionálnej oblasti a ich vedomí, ani zmenám vo vzťahu k iným osobám, nezasiahlo psychiku poškodených, neboli zistené príznaky naučenej bezmocnosti z dôvodu konania podozrivého, nevyvolalo psychické utrpenie poškodených, nepociťovali konanie podozrivého ako ťažké príkorie. Matka mal. vykazuje emočné rozlady v prežívaní, no v súvislosti s bojom o maloletú s jej biologickým otcom. Maloletá je v rámci svojho prežívania aktuálne emocionálne rozladená, neistá obavná, sociálne úzkostlivejšia, čo súvisí s atmosférou v rodine (konflikty matky a biologického otca, pozícia nevlastného otca a sestry Z., kde jej narodením vníma nerovný prístup otca k nej a Z.). Špecifická psychologická vierohodnosť matky dieťaťa je znížená, týka sa predmetnej veci v zmysle postojov a názorov poškodenej k veciam, udalostiam a najmä osobám, ktoré majú súvis s predmetnou vecou, o pravdivosti výpovede však rozhoduje súd. Rovnako znalec hodnotí špecifickú psychologickú vierohodnosť maloletej. Obsahom znaleckého posudku je aj prepis zápisnice o trestnom oznámení matky maloletej z 29.11.2021, kde matka dieťaťa uvádza, že sa dostavila podať trestné oznámenie na manžela. Ten sa maloletej B. venoval a mali dobrý vzťah. To bolo do času narodenia mal. Z., kedy sa zmenilo správanie k B. aj jej, prestal mať záujem o nich. Málo intímne spolu žijú, ak je nejaký problém hľadá ho v nej. Na B. od narodenia Z. stále kričí, niekedy jej večer nemôže dať ani najesť. Tvrdí, že po 20 hod, ak sa ešte nenajedla, tak už jesť nebude. Tiež jej nedal do školy desiatu a tvrdil, že zabudol. Manžel sa správa zle aj k jej matke, zakazuje jej návštevy. Jej matke sa nepáči v akých podmienkach žijú. Tvrdil, že nedovolí, aby mu vzala dcéru, že ak odíde k mame, tak to tam podpáli. Vybavovala pre mal. B. zmenu školy do Žabokriek, kým sa dom neprerobí, on tvrdil, že kúpi odvlhčovač. Keď B. doniesla potvrdenia zo školy, tak ho roztrhal čo bolo 25.11.2021. Do práce išiel až sa presvedčil, že zostala a dieťa išlo do školy vo Veľkých Uherciach. B. jej spomínala, že ju udrhel, dal jej facku, to bolo vtedy, keď sa niečo stalo s Z.. B. vyčíta, keď niečo stane Z., že za to môže. Keď ide uspať Z., B. si ani nevšimne. Nervozitu si manžel vybija, že ide von a začne búchať rukou do steny. Na jej psychické zdravie to pôsobí ťažko, aj ona aj dcéra schudli. Ona počas hádok plače, má stres, manžel jej vraví, že sa má liečiť. Keď jej vravel, že sa má ísť obesiť a potom ju zakope, tak sa bála. Cíti v sebe napätie. Nebola nútená odchádzať od manžela. Tvrdí, že dcéra B. sa jej manžela bojí. Manžel dcére nadáva, že je bastard, debilko, teraz jej povedala, že jej párkrát dala facku. Stále jej vyčíta aby jedla, núti ju jesť, stojí nad ňou aby všetko zjedla. Má zakázané sladkosti. Keď nestihla zjesť do 20 hod., tak je musela dať jesť ona potajomky. Dostáva jesť predtým ako ide spať, keď je ona v kúpeľni s Z. zakričí jej aby si zobrala, keď nestihne, tak jej manžel zakáže jesť, bolo to párkrát. Manžel je výbušný pri nej a B.. Manžel je abstinent. Za nevhodné správanie manžela k Z. popísala to, že po nej kričí, keď niečo ukazuje Z., aby sa prezliekla, aby si umyla ruky, nič pekné jej nepovie, hovorí jej zmizni, vypadni. Pred narodením Z. sa k nej správal úplne inak. Matke dieťaťa kontroluje manžel telefón, vyčíta, s kým komunikuje. Vadí mu keď obe deti kúpe spolu, že mlieka veľa vody. B. medzi nimi nemôže pozerieť televízor, nemôže sedávať na gauči, len na stoličke za stolom. Hovorí fuj, keď matka dcéru objíma. Istý čas, pred rokom ju dával za trest kľačať na zem na varechu, čo bolo asi trikrát, keď niečo spravila, čo sa mu nepáčilo.

11. Podľa správy o šetrení pomerov v rodine z 27.01.2022 maloletá B. je žiačkou 2. ročníka ZŠ v Malých Uherciach, matka mal. je na rodičovskej dovolenke, býva s manželom mal. B. a mal. Z., dieťaťom zo vzťahu s manželom J. F. v 2-izbovej prístavbe rodinného domu, ktorého vlastníkom je matka manžela. Dom je na primeranej hygienickej úrovni. Otec mal. pracuje v Rakúsku na 3-týždňových turnusoch, býva s partnerkou a jej plnoletým synom. Dom je na priemernej hygienickej úrovni. V súčasnosti mal. B. nemá vlastnú izbu, dom sa prerába. Podľa priloženej správy z poradensko - psychologického procesu z 08.12.2021 bol uskutočnený aj pohovor s mal. B.. Matka mal. poprela, že by ju manžel týral. Pri téme biologického otca dieťa zmenilo správanie začalo sa dívať do zeme odpovedalo stroho. Dieťa uviedlo, že vo voľnom čase si číta knihy, hrá sa so sestrou Z., matkou a p. F. - toho volá "papa". Z projektívnych techník a rozhovoru vyplynulo, že dieťa má vytvorený pozitívny vzťah k sestre Z., matke a p. F.. Postava biologického otca v použitých technikách absentovala, nebol doplnený ani po dopytovaní. Dieťa trápí správanie spolužiačok k nej, najmä v súvislosti s váhou dieťaťa, preto odmietala jedlo v škole aj doma. B. sa javí ako senzitívna, sociálne utiahnutejšia, s tendenciou zaoberať sa aj malými konfliktmi. Neboli zistené náznaky, ktoré by indikovali, že maloletá je fyzicky alebo psychicky týraná rovnako ani z dopĺňujúcej správy z 15.12.2021.

12. Podľa fotodokumentácie predloženej otcom dieťaťa na č.l. 791-792 a jeho vyjadrenia, zabezpečil predelením spálne izbu pre mal. B..

13. Pracovné ponuky na č.l. 194 deklarujú hľadanie si práce na Slovensku otcom dieťaťa.

14. K úverovým zmluvám na č.l. 40-56 otec maloletej uviedol, že spláca spotrebný úver z roku 2013, ktorý by mal byť splatený v apríli 2023 z dôvodu refinancovania starších úverov, mesačná splátka je 420,-€ (VÚB Banka), spotrebiteľský úver v Tatrabanke s mesačnou splátkou vrátane poistenia 407,-€ rovnako ide o refinancovanie starších úverov, dátum poslednej splátky úveru je 27.09.2026, spláca lízing motorového vozidla vo výške 119,13-€ mesačne, čo bude splácať ešte rok a pol. Uviedol, že hypotekárny úver na dom, ktorý obývajú spláca partnerka.

15. Podľa správy ZŠ Veľké Uherce z 02.12.2021 na č.l. 83 mal. B. je žiačka druhého ročníka si školské povinnosti plní, spolupracuje, zapája sa do činností. Jej vzťah k spolužiakom a učiteľom je dobrý, trápia ju drobné škriepky. Do školy chodí pravidelne vždy je čisto upravená a pripravená.

16. Podľa potvrdenia o príjme partnerky otca na č.l. 164 jej priemerný príjem je 680,28-€ mesačne. Podľa potvrdení o príjme otca v Rakúsku je jeho priemerný príjem za mesiace 01-11/2021 vo výške 1993,-€, za december 2021 mal príjem 2328,7-€.

17. Podľa predloženej elektronickej komunikácie medzi matkou maloletej a V. V. o spolužití s manželom, kde vyjadruje nespokojnosť pričom matka komunikuje dôverne a pomerne vulgárnym slovníkom o manželovi.

18. Z lekárskej správy na č.,l. 171 z 22.02.2022 vyplýva, že mal. B. mala urologické zdravotné problémy, s dieťaťom bol u lekára otec.

19. Podľa REGOB otec dieťaťa má vyživovaciu povinnosť len k mal. B., matka dieťaťa aj k mal. Z. F. N.. XX.XX.XXXX.

20. Podľa odpisu z registra trestov a pripojeného trestného rozkazu bol manžel matky dieťaťa naposledy odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/43/2015 zo 17.08.2015, právoplatným dňa 26.08.2015 pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. a bol mu uložený trest odňatia slobody na 7 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, podmienene bol prepustený dňa 02.12.2015, v skúšobnej dobe podmienene prepustenia sa osvedčil. Skutok páchal od januára do 06.05.2015, kedy sa opakovane hrozil svojej matke smrťou aj ju dňa 06.05.2015 fyzicky napadol, vyhrážal sa jej a vulgárne nadával.

21. Na pojednávaní otec dieťaťa uviedol, že lete v roku 2021 bolo všetko v poriadku, nič mimoriadne si nevšimol okrem toho, že dieťa pri odovzdávaní prejavovalo nechutť vrátiť sa k matke alebo si vymýšľalo, že je hladné a podobne. Na začiatku školského roka si však všimol, že dcéra očividne pochudla, sadala do auta bez slov pri odovzdávaní, zmenila sa jej nálada. Koncom novembra bol kontaktovaný V. V., čo sa v rodine deje, že dcéra je týraná a jej druh teda brat matky bude dávať trestné oznámenie vo veci týrania dieťaťa. Bolo mu oznámené aj to, že boli pre dieťa za asistencie polície, matka vypovedala na polícii, B. priznala, čo jej manžel matky dieťaťa robí, že ju fackuje, dáva jej rôzne zákazy ako ísť na WC, piť, udiera ju po hlave inými slovami týra. Všimol si tiež pri odovzdávaní a preberaní dieťaťa, že dieťa prejavovalo nevôľu, pokiaľ malo ísť inde ako ku starej matke zo strany matky do Žabokriek. Bol s dcérou na Mikuláša, na Vianoce hoci mal byť nebol, potom až víkend od 14.01., naposledy dieťaťom nebol lebo mu matka povedala, že sú v karanténe. Na Vianoce bol s dcérou len na diaľku cez aplikáciu whatsapp. Podľa informácií od brata matky sa báli aj o matku dieťaťa, pretože sa mal vyhrážať aj jej, vyhrážal sa aj matkinmu bratovi. Od nich má aj informácie, že mala matka detí spomenúť problémy vo vzťahu už u psychologičky v konaní Em. V. J. je jeho partnerka už 5 rokov, predtým sa poznali ako kamaráti a to od malička, žijú spolu v spoločnej domácnosti 4 roky, na aktuálnom mieste rok. Ide o už ich tretie bydlisko, predchádzajúce boli nájmy najprv na Družstevnej ulici, išlo o byt, ktorý pôvodne obývala už pred ich partnerským vzťahom partnerka, neskôr bývali na Malej okružnej, nájom bol evidovaný na priateľku. Vzhľadom k tomu, že je úverovo zaťažený, nebol by mu poskytnutý úver tak ako partnerke, z tohto dôvodu je nehnuteľnosť evidovaná na partnerku. Hospodária tak, že partnerka platí úver, on sa podieľa na strave, napríklad na vyvážaní septiku, rekonštrukcii a podobne. Je stále zamestnaný na pracovnú zmluvu pre rakúsku firmu, u tejto firmy je už 6 rokov. Po prvom kole pracovného pohovoru sa dohodol v pracovnej agentúre, pre ktorú robí v Rakúsku na výpovedi, ktorú aj podal, beží mu výpovedná lehota, no je pravdou, že ho môžu opätovne prijať. Z titulu zamestnania bol osobou, ktorá mala pod sebou

zamestnancov, mal na starosti stavby, pracoval ako elektrikár a elektromontér. Myslí, že vie si nájsť na Slovensku zamestnanie s príjmom na úrovni doterajšieho príjmu napríklad teamleader v spoločnosti Velux má príjem cca 2000,-€. Jeho napríklad v spoločnosti keď pracuje v Rakúsku stoja PHM 400-500 € keďže dochádza týždenne. Posledný rok pracuje v Linzi. Styk prebieha podľa rozhodnutia súdu, funguje, B. sa teší.

22. Matka dieťaťa uviedla, že nemá v manželstve žiadne problémy, manželstvo je harmonické, nemá vplyv na starostlivosť a výchovu o dieťa. Z domu odišla len raz počas karantény dieťaťa na týždeň k matke, pretože mali mokrú stenu, manžel kúpil odvlhčovač, po týždni sa vrátili, išlo o december 2021. Odkedy sa toto deje a bolo podané oznámenie, nekomunikuje s bratom ani s jeho družkou, dovtedy bol vzťah normálny, vídali sa asi trikrát za rok. Boli aj v príležitostnom kontakte telefonicky alebo cez sociálne siete. Stretla sa s bratom a jeho družkou v októbri na kolotočoch a potom u matky, odvtedy nie, trestné oznámenie padlo niekedy v novembri. V. V. nebola osoba, ktorej by sa zdôverovala so svojimi problémami, má inú kamarátku, len jej spomenula počas komunikácie, že majú mokrú stenu pred trestným oznámením. Keď jej to povedala, povedala jej, že príde o deti a že urobí všetko preto, aby išlo dieťa k otcovi. Je vydatá od 21.12.2020. Vie, že manžel bol vo väzení 7 mesiacov, nevie za čo, nepýtala sa. Pokiaľ sa s manželom poháda, čo nebyva často, predmetom je najmä otec dieťaťa, teda to, že dieťa dáva dokopy po návštevách u otca z hľadiska jeho denného režimu, hádky nesprevádzajú vulgarizmy ani fyzické násilie. Manžel rozdiely medzi deťmi nerobí, napokon chcel si mal. B. aj osvojiť. Nie je rozdiel ohľadom prítomnosti na deti u nej a u manžela. Z rodiny sú v kontakte s jej matkou, so svokrou, ktorá býva v blízkosti, pokiaľ nepracuje v cudzine, s manželovými sestrami, s krstnými rodičmi. Ona nemala nikdy problémy ani manžel s jej bratom ani jeho družkou, tá sa zmenila počas tehotenstva negativitou, agresivitou ku nim. Jediný čas, keď bola dcéra s bratom a jeho družkou bol, keď prišli aj s policajtmí, keď vypovedala štyri hodiny na polícii. Vzťah o manžela s jeho matkou je dobrý, žijú v dome patriacom svokre, tá býva v spojenom dome s ich prístavbou. Manžel nepožíva alkoholické nápoje. Na Vianoce 2021 boli Covid pozitívni, preto nebolo dieťa s otcom. V karanténe, ako pozitívna, bola do 07.01.2022.

23. Svedkyňa V. V. - partnerka brata matky dieťaťa - uviedla, že boli v blízkom kontakte, stretávali sa, komunikovali asi do siedmich narodenín B., odvtedy sa už nestretávali, komunikovali pomenej a to kvôli manželovi matky mal. dieťaťa a jeho správaniu ako otčima k B. ako aj k B. matke. O týraní sa dozvedela od L. X. teda starej matky mal. zo strany matky a samotnej matky dieťaťa, pretože predmetom komunikácie pri ich stretnutiach bolo to, ako sa správa jej manžel k mal. B. alebo k samotnej matke dieťaťa. Podmienky v domácnosti pokiaľ ide o hygienu neboli to podstatné. Od L. X. sa dozvedela, že mal manžel matky v lete asi 2020 hovoriť, že ju aj B. pochová na dvore, všimla si, že P. chodila iba s ním, sama bola iba na záhrade maximálne išla do obchodu. Že keď B. nechcela jesť, musela kľáčať. Keď sa stretli s P., sťažovala sa napríklad, že mladšia dcéra nemôže nosiť veci po B. lebo jej manžel vraví, že B. má lepru, nemôžu sedieť na jednom gauči, pozerat' rozprávky, kúpať sa spolu. Na manžela sa vyjadrovala používajúc vulgarizmy, toto sa počas stretnutí opakovalo. B. keď bola u nich, sťažovala sa jej počas rozhovoru, že chce ísť ku babke aj s maminou, že sa nechce vrátiť domov, že keď sú s Z. a nejako sa tá udrie, že ju manžel matky facká, že jej zakazuje rôzne veci alebo naopak prikazuje, čo má robiť, kedy má ísť na WC, kedy má ísť spať. Asi po dvoch rokoch sťažností samotnej P. na manžela a na podmienky v domácnosti jej povedala, nech to rieši. V tom čase zvažovala odchod z domácnosti, prehlásenie po už niekoľký raz, prehlásenie mal. B. do inej školy, no udialo sa to, že jej manžel mal roztrhať papier zo školy, o čom sa dozvedela od P., myslela si, že odíde, no na druhý deň sa začala správať úplne inak, že to ešte skúsi a tak ďalej. Potom telefonoval jej manžel priateľovi svedkyne, hrozil sa, že im bude dýchať na krk, kontaktovala aj otca dieťaťa a po odporúčaní aj cez ÚPSVaR jej priateľ podal trestné oznámenie, pretože mal za to, že by mohlo dôjsť k trestnej činnosti vo vzťahu k dieťaťu od jeho otčima. Dozvedela sa o kľáčaní dieťaťa na vareche v kúte, keď nechcelo jesť, zamykanie dieťaťa v izbe, zakazovanie dieťaťu ísť na WC, matka musela dávať dieťaťu potajomky jesť, aby to otčim nevidel. O takomto spôsobe výchovy počúvala od nej na rodinných oslavách a podobne temer dva roky. Toto riešili aj ostatní členovia rodiny, ktorí sa však teraz sa toho stráňa, jej manžel sa na rodinných oslavách nezúčastňoval, nevyhľadával ich, stránil sa ich. Na druhý deň s P. rozprávala, povedala jej, že môže odísť ku svojej matke aj s deťmi, potom musela ísť na políciu vypovedať, písala, že môže jej priateľ prísť pre deti. Dopadlo to tak však, keďže Z. mala nejaký úraz, pani X. nechcela mať deti u seba, povedala, že aj tak sa chce matka detí s nimi vrátiť naspäť do Uheriec, nato už nemala čo povedať a vtedy sa komunikácia v podstate skončila. Volala potom len jej matka, vyčítala, že čo to spravili, že budú chodiť po súdoch, nebudú mať na darčeky a podobne. Na otázku či si všimla nejaké zmeny alebo znaky nejakého psychického týrania na mal. B., uviedla len to, že pri manželovi matky bola tichšia, mĺkvejšia,

nič iné si nevšimla. Dôvodom odchodu z domácnosti matky dieťaťa boli podmienky v domácnosti, kvalita bývania a zároveň strach, vrela, že sa bojí. Bližšie však neuviedla čoho. Svedkyňa mala pocit, že dieťa je v ohrození. Matka dieťaťa o manželovi rozprávala vulgárne, používala na neho vulgarizmy v niekoľkých správach, že iba žere, spí a cvičí. Vie o tom, že sa manžel matky viackrát vyhrážal, on sa stále vyhráža napríklad starej matke dieťaťa zo strany matky.

24. Svedkyňa V. J., družka otca dieťaťa uviedla, že B. pozná od jej troch rokov. Ich vzťah je veľmi dobrý, dieťa sa osmelilo, zdôveruje sa jej viac ako predtým učia sa spolu, nebojí sa povedať, niečo čo ju trápi. Trávia spolu voľný čas, chodia na výlety. Žije v spoločnej domácnosti s otcom B. a jej synom, ktorý má 21 rokov a je zamestnaný. Pokiaľ je B. odovzdávaná v taške nemáva náhradné oblečenie, dieťa sa jej koncom leta keď boli na hríboch zdôverilo, že J. k nej nie je veľmi dobrý, keď chcela vedieť viac, už nechcela nič povedať. Hygiena dieťaťa sa zlepšila až po udalosti v novembri, predtým chodila s mastnými vlasmi, mávala dlhé nechty, bolo z nej cítiť, že sa dlhšie nespřchovala, preto vždy keď k prišla, išla do sprchy a prezliecť sa. Sama jej povedala, že keď pozerali TV musela sedieť vzadu na stoličke a nie s nimi na gauči. Pritom B. rada vyhľadáva blízky kontakt, keď pozerajú TV, nesadne si vedľa, ale sadne si na kolená a pritúli sa. Asi mesiac dozadu aj povedala, že už u matky na gauči sedávať môže. B. sa za posledné mesiace v škole zhoršila, dostala horšie známky, keď sa jej pýtala, či v rodine matky sa s ňou učia, píše diktáty, povedala, že nie, v domácnosti sa jej venujú v tomto zmysle, pripravujeme sa s ňou do školy, píšeme diktáty a podobne. Keď dňa 05.12. mali ísť zaviesť B. do Žabokriek, B. povedala, že sa nechce vrátiť naspäť do Uheriec, že chce ostať u babky v Žabokrekoch. Vie od B., že jej telefón ukrývajú do garáže na skriňu a to že vraj preto, aby ju otec nešpehoval. B. má telefón, kúpil jej ho otec a to práve na návrh matky dieťaťa, aby jej že vraj nevyvolával na jej telefón. Mala ho na kredit aj dátový paušál, teraz už ho má na paušál. So skrývaním telefónu ju B. oboznámila vtedy, keď sa jej pýtala, že prečo neodpíše, keď jej píše správy. B. si nechce nosiť darčeky domov k matke, keď mala štyri roky, mala jej matka vyhodit' nejaký kufřík, ktorý dostala, napríklad nemôže nosiť ani peračník, čo naposledy dostala s ceruzkami do školy. B. samostatnú izbu u nich nemá, spáva so svedkyňou v spálni, jej otec spáva v obývačke, jednu izbu má k dispozícii jej plnoletý syn, spálňu, ktorá je veľká, chcú rozdeliť na dve miestnosti, ktorú by malo dieťa k dispozícii. Obývajú rodinný dom v jej výlučnom vlastníctve. Syn by chcel ísť študovať do Olomouca, je síce dva roky zo školy, pracuje, no má záujem ísť pracovať dennou formou. Sťahovali sa do domu v auguste min. roku, predtým obývali prenajatý dvojizbový byt, kde mal syn jednu izbu a druhú miestnosť teda obývačku so spálňou mali oni.

25. Svedok V. X., brat matky dieťaťa uviedol, že v minulosti mal so sestrou vzťah dobrý, v súčasnosti taký úbohý kvôli tomu, čo sa deje v rodine. Informácie, že má dochádzať k týranu sestry a maloletej B. dozvedel od sestry, chodievala k nim na kávu, viac menej sa sťažovala na spolužitie s manželom, na jeho správanie, on sa do toho nechcel významne starať. Bol však pritlačený k múru, keď sa začal vyhrážať jemu po tom, čo vec oznámil polícii, sestra sa sťažovala že jej manžel nič nerobí len cvičí, ohľadom B., že jej zakazuje pozerat' TV, nemohla chodiť na WC, keď potrebovala, všimol si napríklad, keď prišla sestra na návštevu, prišla len so B. bez Z.. Tej nedovolil, aby prišla, sestra sa sťažovala, že B. musí kľačať v rohu, keď nejde jedlo, to všetko v ňom vzbudilo dojem, že sa niečo deje. Hnev vzbudilo to, že na druhý deň po tom ako boli po sestru a B. sa správala akoby sa nič nestalo, chcela sa vrátiť, naopak jej manžel mu volal, vyhrážal sa, že mu nedá dýchať a to kvôli tomu, že do toho zainteresoval sociálku a políciu prostredníctvom otca dieťaťa. Sestra sa o manželovi vyjadrovala vulgárne, v podstate ho nazývala vulgárnym spôsobom. Neuvádzala však, že by napadol ju, akurát, že dal B. facku, keď sa nejako hrali s Z.. Na otázku či sa matka dieťaťa sťažovala, že by ju manžel vulgárne oslovoval alebo mal. B., nevedel odpovedať, hovorila však že jej zakazoval a nemohla ísť von. Nemá osobný zážitok so správaním manžela sestry, ktorý by ho diskvalifikoval z hľadiska výchovy dieťaťa. Keď sestru doviezol po odchode z domácnosti domov, celá sa triasla, myslí, že obavy mala a má aj teraz, všetko však popiera lebo je na ňu robený psychický nátlak. Od manžela odišla dvakrát, najprv sa to riešilo po svadbe, riešili to ich rodičia s políciou a druhýkrát to bolo teraz, čo riešili on s mojou priateľkou. Sestra vybavila školu v Žabokrekoch, no jej manžel vyjadrenie zo školy roztrhal.

26. Svedok J. F., manžel matky dieťaťa uviedol, že jeho vzťah s mal. B. je dobrý, je to dcéra manželky, pozná sa aj s pani V. asi od 15 rokov aj s bratom matky dieťaťa. Nevie, prečo na neho podávali oznámenie trestnoprávneho charakteru, považuje to za vykonštruované, všimol si, že sa voči nemu zle vyjadrujú, majú pripomienky voči jeho osobe, vyjadrujú sa vulgárnym spôsobom, tým pádom ich nemal motív vyhľadávať ani sa zúčastniť nejakých spoločných rodinných stretnutí. Viackrát vycúvali zo spoločných naplánovaných stretnutí či výletov. Manželkin brat býva často pod vplyvom alkoholu, žiadne osobné

rozpory však s ním nemal ani s pani V.. Len spolu nevychádzali a nekomunikovali. K deťom uviedol, že Z. je menšia, má dva roky, vyžaduje neustálu pozornosť, starostlivosť, B. učia väčšej samostatnosti. Nerobí medzi deťmi rozdiely, napríklad čo sa týka jedenia dbá na výživu B., jedine napríklad pokiaľ nezje desiatu, upriami jej pozornosť na to, aby jedla všetko, že aj jedlo niečo stojí, vedie ju k zodpovednosti. Rovnako tak popiera, že by B. obmedzoval v súvislosti s tým, kedy sa môže napiť, kedy môže ísť na WC. Manželka sa o deti stará, on je zrejme ale prísnejší. Nemá však za to, že by režim detí bol iný pri výchove matky deti a jeho. On sa snaží vyhýbať hádkam. Pokiaľ majú výmenu názorov, k vulgarizmom nedochádza, nemajú problémy v manželskom spoložití. Myslí si, že manželka mohla byť ovplyvňovaná p. V., ak by bola týraná isto by sa zverila najbližšej kamarátke V. E., tú si tiež predvolali v trestnom konaní. B. nebije, možno raz jej dal pohlavok. Nevie už kvôli čomu, niečo vtedy spravila, nie je to ale dieťa, ktoré by bolo potrebné nejako významne upozorňovať, napomínať. Počas vzťahu sa s manželkou nikdy nerozišli v zmysle, že by odišla z domácnosti. Asi len raz či dva razy spala mimo domácnosti, to ešte nemali mal. Z.. Nemal žiadnu vedomosť ani predtuchu, že sa niečo môže stať, návšteva sociálky a polície ho prekvapila. Volal manželkinmu bratovi, no len chcel, aby si to vyjasnili. Nemajú vzájomné tajnosti, nekontrolujú si telefóny naopak, stáva sa že volajú z partnerovho. Nezakazujú B. používať telefón, vie, že tam dal jej otec aplikáciu na monitorovanie pohybu, telefón je vybitý na stolíku u B.. Matka uviedla, že dieťa v podstate používa telefón na hranie a dostáva ho, musí jej byť dávaný ako odmena, aby sa nehrala často. B. vychováva štandardne, nedáva jej nezmyselné zákazy a príkazy, len v rámci výchovy, chodia na spoločné výlety. Trestné oznámenie považuje za súčasť nevraživosti voči jeho osobe zo strany manželkinho brata a jeho priateľky a útokov na jeho matku. Manželka chcela odísť do Žabokriek počas obdobia, kým dá do poriadku dom, teda izbu od plesní. Mal ísť s nimi, vedel, že chce na tú dobu prehlásiť B. do Žabokriek, no zohnal odvlhčovače, rozhodli sa, že tam nepôjde on prihlášku roztrhol a dal do koša, bolo to po vzájomnej dohode.

27. Kolízny opatrovník po vykonanom dokazovaní opierajúc sa najmä o závery znaleckého dokazovania nebolo preukázané týranie vo vzťahu k matke či mal. B., rovnako týkajúc sa záverov správy ÚPSVaR, kde postava biologického otca dieťaťa nie je u dieťaťa manifestovaná, rovnako názoru dieťaťa, ktoré nemá vôľu zmeniť výchovné prostredie, navrhol zamietnuť návrh na zmenu výchovného prostredia, pričom dal na zváženie rozšírenie styku otca s dieťaťom. Matka aj otec zotrvali na svojich prednesoch a návrhoch, právna zástupkyňa matky dala súdu na zváženie primeranosť výživného otca k maloletej. Uplatnila trovy konania.

28. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o rodine") rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

29. Podľa § 24 ods. 1 zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

30. Podľa § 24 ods. 4 zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchovu a starostlivosť o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

31. Podľa § 25 ods. 1 zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

32. Podľa § 25 ods. 2 zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

33. Podľa § 26 zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

34. Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

35. Podľa § 37 ods. 2 písm. b/ Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení, určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

36. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine prvá veta, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia.

37. Na základe vykonaného dokazovania a vyššie uvedených ustanovení právnych predpisov súd dospel k záveru, že zmena výchovného prostredia dieťaťa nie je dôvodná, preto vo výroku I. návrh otca maloletej zamietol.

38. Vskutku sa na podklade návrhu otca dieťaťa, skutočností v ňom uvedených, aj odkazu na trestné konanie manžela matky, vrátane jeho odsúdenia za nebezpečné vyhrážanie v minulosti, javilo byť závažným dôvodom zmeny výchovného prostredia to, že dieťa ak nie aj samotná matka dieťaťa je týraná manželom matky a psychosociálny vývin dieťaťa je ohrozený, no vykonaným dokazovaním zostali tieto obavy rozptýlené do tej miery, že prevážil záujem na stabilnom výchovnom prostredí dieťaťa v rodine matky, ktoré samo dieťa prijíma, tiež podpory súrodeneckých väzieb, pred experimentom, ktorý by spočíval vo vytrhnutí dieťaťa z prostredia, kde dieťa dlhodobo žije.

39. Najskôr je potrebné uviesť, že bolo dokazovaním vylúčené, že dieťa či matka dieťaťa je týraná a že rodinné prostredie u matky je nestabilné a konfliktné, že by riadna výchova a psychosociálny vývin maloletej bol ohrozený. Dokazovaniu prospelo zabezpečenie dôkazov zo súbežne vedeného trestného konania vo veci na podklade trestného oznámenia pre týranie blízkej osoby a zvedenej osoby, kde bol podozrivým manžel matky a poškodenými matka dieťaťa a samotná mal. B.. V uvedenej trestnej veci bol pribratý znalec - psychológ, ktorý nezistil žiadne vplyvy konania podozrivého - manžela matky na psychiku dieťaťa či matky, ktoré by inak v dôsledku konania podozrivého majúceho znaky týrania vznikli. Znalec však zistil zníženú špecifickú psychologickú vierohodnosť tak matky maloletej ako aj maloletej. Rovnako povahové vlastnosti matky, ktoré svedčia o tom, že je emocionálne nestála, impulzívna a teatrálna. To je v súlade aj so skoršími závermi znalkyne PhDr. Marty Halašovej, PhD., najmä v súvislosti so sebaaprezentovaním sa matky. To dáva logickú súvislosť so správaním matky pokiaľ ide o prezentovanie rodinných problémov najmä priateľke jej brata p. V. ako aj svojmu bratovi, v trestnom konaní, tiež o riešení problémov - ktoré býva nevypočítateľné. Preto má matka maloletej tendenciu skresľovať, paušalizovať napríklad správanie jej manžela k mal. B., jednak ho kritizovať pomerne vulgárnym slovníkom pred p. V. či svojim bratom, alebo podať na neho trestné oznámenie - čo proti nemu vypovedať, následne v tomto súdnom konaní popierať rodinné nezhody, zľahčovať, zamlčovať, či vyslovene klamať - vedome popisovať situácie inak ako vypovedala skôr (napr. záležitosť s vybavovaním školy v Žabokrekochoch a roztrhaním potvrdenia zo školy). Tiež prezentovať také absurdné dôvody iniciatívy p. V. či svojho brata vo vzťahu k nej, že plesnivá zavlhnutá stena v domácnosti je dôvodom, prečo sa rozhodnú iniciovať zásah orgánu sociálnoprávnej ochrany či dať podnet na trestné stíhanie pre týranie blízkej a zverenej osoby. V skutku sa javí pravdepodobné, že ponosy matky dieťaťa a jej neochotu odísť zo spoločnej domácnosti si vyložili ako správanie týranej ženy, ktorá nekriticky chráni manžela na úkor seba a svojich detí.

40. Čo je však podstatné, nebolo zistené, že by matka dieťaťa popisovala jednotlivé príklady nevhodného správania manžela k mal. B. alebo sebe ani pred blízkymi (v tom čase) tak, že by naznačovali, že nemohlo ísť len o excesy v inak prísnejšej výchove manžela k deťom, alebo z kontextu situácie vyňatú vzájomnú komunikáciu počas manželských nezhôd - pokiaľ súd prihliada k výpovediam svedkov a elektronickej komunikácii vskutku mohla byť počas hádok sprevádzaná aj vulgarizmami matky či oboch manželov či vetami, ktoré matka detí vykladala ako hrozby (veta o tom, že sa má ísť obesíť) no v skutočnosti išlo o reakciu manžela na jej správanie počas hádky (že sa má dať liečiť a pod...). Podľa záverov znalca - psychológa, správanie manžela matky nemalo negatívny vplyv ani na matku maloletej ani maloletú. Podľa správy z poradensko - psychologického procesu z pohovoru s mal. B., dieťa má vytvorený pozitívny vzťah k sestre Z., matke a manželovi matky! Postava biologického otca v použitých technikách absentovala. Otec dieťaťa uvádza, že si zmenu u dieťaťa všimol až na jeseň roku 2021 po začatí školského roka, pričom matky uvádzala, že správanie manžela k mal. B. sa malo zmeniť s narodením mal. Z. - teda vo februári 2020! Z uvedeného dôvodu dospel súd k záveru, že pokiaľ by bolo pravdou to, že dieťa či matka je týrané, či bolo manželstvo výslovne disharmonické a vzťahy konfliktné, bola by táto skutočnosť zistená znalcom či v dôsledku pohovorov s dieťaťom a použitých techník, aj otec by si zmeny správanie dieťaťa a všimol skôr ako po viac než roku a pol. Bolo zistené, že dieťa je v domácnosti spokojné s výnimkou jednej skutočnosti, a to, že vníma rozdielne správanie - preferenciu manželka matky k mal. Z.. Hoci možno prisvedčiť výpovedi matky v trestnej veci a skutočne popísala svoje vnímanie správania manžela k sebe či mal. B., javí sa byť pravdou to, že pospájala všetky výčitky čo jej napadli voči manželovi, ktoré sú prejavom jeho osobnosti a prísnejšej výchovy. Naopak z dokazovania sa javí, že rozdielny prístup až benevolencia matky je práve dôvodom, prečo manžel matky "zasahuje" - súd si povšimol, že príčinou jedného "odopretia stravy" bolo to, že matka v podstate sedemročnej B. len z kúpeľne zakričala, že sa má niečo zobrať na večeru - to dáva celkom iné svetlo "prísnej výchove" manžela, rovnako ako to, ak sa mal. B. hráva bez dozoru s mal. Z. a dôjde k úrazu - čo zo sebou prinesie káravú reakciu manžela matky, tiež ak matka nedohliadne či a kedy sa dieťa navečeria a pod. Paradoxne pôsobí aj vyjadrenie matky o odopieraní stravy mal. B., pričom zároveň jej prekáža, že manžel dohliada či všetko zjedla a núti ju jesť. Potom aj odopieranie jedla po 20.00 hodine či zákaz pitia môže byť matkou podaný ako tyranské zaobchádzanie manžela, situačne mohol dej prebehnúť inak, pričom manžel len zasiahol zákazom - a išlo v podstate o rozdielny prístup k výchove detí (benevolencia- prísnosť). Súd si však všimol z výpovede matky v trestnom konaní a je to aj v súlade so záverom PhDr. Andreja Benkoviča, že manžel matky preferuje "svoje" dieťa Z., teda dieťa zo vzťahu s matkou mal. B., čo zrejme nie je len protekciou ešte vskutku dvojročného dieťaťa vyžadujúceho 100% pozornosť, no občasne sa dopúšťa necitlivých až nemorálnych excesov, čo dieťa vníma - napríklad matkou uvádzané oslovenie dieťaťa (zrejme v rozhovoroch či pri hádkach s matkou mal.), sedenie mimo pohovky počas spoločného sledovania televízie, alebo dieťa neprimerane trestá spôsobom z dôb dávno minulých. Aj tu však súd poukazuje na to, že samotná matka vo výpovedi v trestnom konaní jednotlivé excesy nedatovala či spomenula že sa stali raz či trikrát - počas niekoľkoročného spolužitia.

41. Súd tak v dôsledku vyššie uvedených záverov posúdil vhodnosť či nevhodnosť takého zásahu, akým je zmena výchovného prostredia dieťaťa. 1. Z pohľadu stability, vylúčenia stresujúcich situácií v živote dieťaťa akým je aj zmena výchovného prostredia je vždy zmena výchovného prostredia jej narušením - teda niečím pre dieťa negatívnym, o to viac v situácii ako táto, teda že nič také závažné ako je znalcom vnímateľné ohrozenie dieťaťa zistené nebolo, pričom nebola ani oslabená rola matky v živote dieťaťa. 2. Matka má jednoznačne väčšie možnosti osobnej starostlivosti o dieťa ako otec. Ten pracuje v zahraničí, pracuje tam dlhodobo - už pred rozvodom - a hoci dochádza týždenne, súd vskutku nepovažuje za pravdepodobné, že by zmenil prácu a denne dochádzal do miesta bydliska z práce na Slovensku. Je potrebné si uvedomiť, že jeho príjem z práce v Rakúsku mu umožňuje životný štandard, ktorý by mohol dosiahnuť len u zlomku zo slovenských zamestnávateľov. Hoci uvádza, že si prácu hľadá, je odkázaný len na pracovné ponuky, ktoré by mu umožnili zvládať také veľké úverové zaťaženie aké má a to je cca 1000,-€ mesačne. Je tak zrejme, že práca v Rakúsku mu znemožňuje vykonávať osobnú starostlivosť o dcéru, tú by musel niekoľko dní v týždni preniesť na družku či inú osobu. Práca na Slovensku je v rovine úmyslu nie reality, napriek preukázanému hľadaniu si práce. 3. Nevýhodou otca dieťaťa je aj stabilita pokiaľ ide o miesto bydliska a vhodnosť prostredia. Maloletá dosiaľ nemala vlastnú izbu, domácnosť obýva plnoletý syn jeho družky, nehnuteľnosť je evidovaná na družku, ktorá spláca úver. Predtým žili v nájme na inom mieste. Komfort dieťaťa a stabilita miesta bydliska je tak viazaná na partnerský pomer a priority osoby partnerky - ktorá je tak v istom konflikte záujmov - vlastný syn - partner - jeho dieťa. 4. S tým je spojená aj dlhodobá stabilita vzťahu. Matka dieťaťa uzavrela manželstvo, otec dieťaťa udržiava

neformálny vzťah s družkou, hoci ten môže byť rovnako stabilný, predsa len matka dieťaťa preukázala spolu s manželom, že vedľa prejsť aj cez manželské nezhody. Vzťah otca dieťaťa a jeho partnerky takýto test ešte nepodstúpil, pričom pozícia partnerky otca dieťaťa je voči nemu dominantnejšia, čo vyplýva aj toho, že v domácnosti stále býva jej plnoletý syn, ktorý už sám schopný žiť sa je, no neosamostatnil sa. 5. Významným dôvodom prečo je vhodnejšie výchovné prostredie matky je aj to, že len tam je možné prirodzene pestovať súrodenecké väzby medzi mal. B. P. Z., v prípade zverenia mal. B. otcovi by došlo k rozdeleniu súrodencov. 6. Vzťahy dieťaťa k obojom rodičom sú pozitívne, no ako vyplynulo z poradensko-psychologického procesu dieťa preferuje rodinné prostredie matky, postava biologického otca je v úzadí. Hoci to môže byť dôsledkom nie len toho, že dieťa v rodine matky žije, niet žiadneho dôvodu, aby tento stav súd pripísal vedomému a škodlivému ovplyvňovaniu dieťaťa matkou voči biologickému otcovi a zmenou výchovného prostredia chcel tak dieťa chrániť či matku potrestať.

42. V prospech otca dieťaťa možno vykladať štyri okolnosti. 1. Nekonfliktnosť a povahové vlastnosti partnerov. Je zrejme, že u otca ani jeho partnerky neboli zistené také riziká, ako vyplynuli zo skúmania osobnosti matky, alebo ktoré vyplynuli z trestnej činnosti manžela matky v minulosti. Matka dieťaťa v podstate riešila manželské nezhody tým, že sa zverovala v tom čase blízkym, no s manželom ich evidentne konštruktívne nekomunikovala. 2. U otca zrejme nehrozí také riziko, že by mohol zamlčať také správanie partnera, ktoré by bolo proti záujmu dieťaťa, ako to predviedla matka diametrálne rozdielnymi výpoveďami v konaní trestnom a rodinnoprávnom. Teda z hľadiska možnosti zistenia miery ohrozenia dieťaťa v dôsledku konania partnera sa zrejme na iniciatívu matky nedá spoľahnúť, pretože jej špecifická psychologická vierohodnosť je znížená. 3. Z dokazovania vyplynulo, že manžel matky na rozdiel od partnerky otca nie raz zlyhal v tom, ako by sa mal rodič správať k dieťaťu partnera, ktoré vychováva, mal. B. vníma protekciu mal. Z.. U partnerky otca toto zistené nebolo, teda z tohto hľadiska je vhodnejšie výchovné prostredie otca. Pravdou však je, že partnerka otca sa nachádza v odlišnej situácii, nie je konfrontovaná s dennodennou starostlivosťou, ani úzkostlivou starostlivosťou o novorodenca, no napriek tomu preferuje svoje plnoleté dieťa. Plnoletý syn, ktorý je zamestnaný obýva samostatnú izbu, dieťa jej partnera izbu doteraz nemalo. 4. Celkovo miera ohrozenia dieťaťa je nižšia v domácnosti otca, pretože nevhodné dôsledky spojené s výchovou manžela matky nemajú náprotivok v domácnosti otca. Pravdou je že ani dosiaľ mať nemohli, lebo otec nevykonáva osobnú starostlivosť o dieťa okrem práva styku.

43. Súd dospel k záveru, že zmena výchovného prostredia pre prevažujúce nevýhody, pokiaľ by bolo dieťa zverené do starostlivosti otca, nie je v záujme dieťaťa, pričom podstatnú časť nevýhod či rizík v domácnosti matky možno eliminovať či znížiť nariadením výchovného opatrenia - dohľadu. Súd účastníkov o možnosti ukladania tohto výchovného opatrenia upovedomil. Jeho význam spočíva v tom, že dohľadom ÚPSVaR nad výchovou bude zabezpečený nestranný názor na to, či nedochádza k vážnym manželským nezhodám manželov, či nie je maloleté dieťa ohrozené, očividne znevýhodňované oproti mal. Z., či matka alebo manžel matky nezlyhávajú vo výchove takým spôsobom, že by bolo potrebné zmeniť výchovné prostredie dieťaťa. Z dokazovania totiž vyplynulo, že nie len pre narušené vzťahy rodičov maloletej, ale aj v rodine matky (matka mal. - jej brat), a pre nespoľahlivosť matky pokiaľ ide o pravdivé popísanie spolužitia a správania manžela k mal. B., je potrebný nestranný názor a dohľad orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý môže aj zmierniť napätie medzi rodičmi spôsobené tým, že informácie od tretích osôb podané otcovi môžu byť podstatne skreslené či vyslovene nepravdivé.

44. Súd na základe vykonaného dokazovania, pretože má za to, že doterajšia úprava styku, po tom čo sa vykonáva, otec prejavuje záujem o styk s dcérou, a tiež preto, že má vytvorené podmienky pre pobyt dcéry v domácnosti aj dlhšie ako v rozsahu víkendov, rozšíril o úpravu počas letných prázdnin tak, aby v tom čase bolo dieťa u každého z rodiča v rovnaký čas. Niet dôvodu, pokiaľ otec má čas, prostriedky a vôľu, mu neumožniť stretávanie s dieťaťom počas letných prázdnin nad rozsah úpravy cez školský rok. Dieťa je na domácnosť otca zvyknuté, ako ja na jeho priateľku, širší rozsah styku obohatí vzťah otca a dieťaťa. Súd však nevyhovel návrhu na rozšírenie všeobecnej úpravy od piatka do soboty aj každý nepárny týždeň, lebo hodnota víkendového programu dieťaťa v domácnosti matky - teda kde môžu čas plnohodnotne tráviť s manželom matky, ktorý je zamestnaný a spolu s mal. Z., je významný, nemožno ho porovnať s časom počas pracovného týždňa, keď je dieťa v škole. Súd prevzal úpravu zo skoršieho rozsudku o úprave styku v časti styku osobného, doplnil ju len o vyššie uvedené obdobie a negatívnu úpravu, teda keď je v čase osobitnej úpravy maloletá u matky. Otázka informovania o dieťati ostáva nedotknutá a je upravená skorším rozsudkom. Súd teda pokiaľ ide o zmenu úpravy osobného styku zmenil skoršie rozhodnutia vo veci samej.

45. Záverom súd uvádza, že zmena výchovného prostredia by nemala byť experiment, ktorého účelom je riešiť konflikt rodičov na úkor záujmu detí. Nemala by byť ani trestom za to, že rodič nemá celkom dokonalý vzťah s partnerom či manželom, ani že sa dopúšťa chýb vo výchove viac ako druhý rodič (ak je také porovnanie s rodičom, v ktorého starostlivosti dieťa nie je, vôbec merateľné). Mala by nastúpiť pri opakovaných alebo vážnych zlyhaniach v plnení rodičovských povinností a ísť o riešenie prioritne v záujme dieťaťa, ktorého účelom je zabezpečiť vhodnejšie výchovné prostredie a najmä jeho stabilitu.

46. Trovy konania uplatnila matka. Súd jej nárok na náhradu trov konania nepriznal jednak z poukazom na § 52 CMP, pretože nezistil okolnosti, pre ktoré by bolo priznanie trov spravodlivé podľa § 55 CMP, ani že by ich zavinil otec detí (§54 CMP).

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske, písomne v troch vyhotoveniach. Proti výroku I. rozsudku odvolanie rodičov nie je prípustné (§ 122 CMP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní peňažnú povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa ustanovení § 38 a nasl. zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku. Ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasl. CMP.